

A BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

Cím: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 18. Levélcím: 5601 Békéscsaba, Pf: 118. Tel.: (66) 441-156

Előkészítő: Dr. Huszár Erika	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottságok: Területfejlesztési Bizottság Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2018. szeptember 13-án tartandó ülésére

Tárgy: Tájékoztató Békés megye munkaerőpiaci helyzetéről

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat felkérésére a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya elkészítette – az előterjesztés mellékletét képező – Békés megye munkaerőpiaci helyzetéről szóló tájékoztatóját.

Az elkészített anyagból kiderül, hogy az országos folyamatokhoz hasonlóan Békés megyében is javul a foglalkoztatás és csökken a munkanélküliség szintje. 2018. első negyedévében a 15-74 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya 57,7 %-ra emelkedett, míg a munkanélküliségi ráta 4,8%-ra mérséklődött.

A megyében foglalkoztatottak átlagkeresete az elmúlt évben 12,9%-kal emelkedett, a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 235 ezer forint, az adókedvezmények nélküli nettó átlagkeresete pedig 156 ezer forint.

A tájékoztatóban a statisztikai adatokon túl bemutatásra kerülnek a foglalkoztatást elősegítő támogatások rendszere, a Nemzeti Foglalkoztatási Alaprész, a közfoglalkoztatás, a munkaerőpiaci képzések, valamint az e célt szolgáló európai uniós források.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően támogassa az alábbi határozati javaslatot.

Határozati javaslat:

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése elfogadja a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztályának a Békés megye munkaerőpiaci helyzetéről szóló tájékoztatóját.

Békéscsaba, 2018. szeptember 04.

 Zalai Mihály

Tartalomjegyzék

1	<i>Munkaerő-piaci helyzetkép</i>	3
1.1	Gazdasági aktivitás	3
2	<i>A nyilvántartott álláskeresők száma és összetétele</i>	5
2.1	Állásbejelentések	6
2.2	Munkaerő-piaci előrejelzések	7
3	<i>Szakképzési Munkacsoport</i>	8
4	<i>Foglalkoztatást elősegítő támogatások</i>	8
4.1	Nemzeti Foglalkoztatási Alaprész	8
4.2	Közfoglalkoztatás	12
4.2.1	Hagyományos hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok	14
4.2.2	Járási Startmunka minta- és ráépülő programok	14
4.2.3	Egyéb Startmunka programok	15
4.2.4	Országos közfoglalkoztatási programok	16
4.3	Munkaerő-piaci képzések	16
4.4	Európai Unió források	17
4.4.1	GINOP 5.1.1-15 Út a munkaerőpiacra program	17
4.4.2	GINOP-5.2.1 „Ifjúsági Garancia” munkaerő-piaci program	18
4.4.3	GINOP-6.1.1 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”	19
4.4.4	TOP programok	19
5	<i>Események és rendezvények</i>	23
5.1	Közfoglalkoztatási Kiállítás	23
5.2	Pályaválasztási Vásár	24

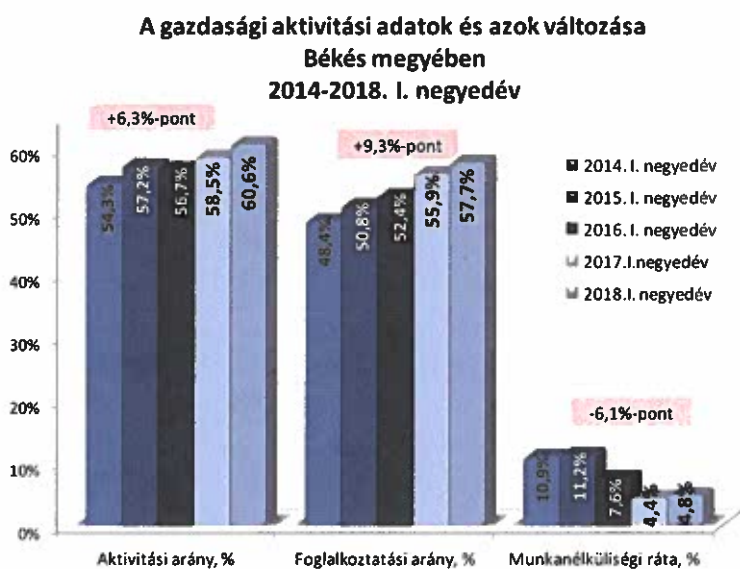
1 Munkaerő-piaci helyzetkép

1.1 Gazdasági aktivitás¹

Az országos folyamatokhoz hasonlóan Békés megyében is javul a foglalkoztatás és csökken a munkanélküliség szintje. A foglalkoztatási ráta folyamatosan növekvő, a munkanélküliségi ráta csökkenő tendenciát mutat megyei szinten is. A megye munkaerő-piaci helyzete azonban az országos átlagnál továbbra is kedvezőtlenebb mutatókkal jellemezhető.

A KSH munkaerő-felmérése alapján 2018 I. negyedévében a megye 15–74 éves népességének 60,6%-a, 156 ezer fő tartozott a gazdaságilag aktívak körébe, számuk 2,0%-kal több volt, mint egy évvel korábban. Az aktivitási arány az országos szinttől 1,4 %-ponttal marad el.

A gazdaságilag aktív népességen belül 149 ezren foglalkoztatottként, 8 ezren munkanélküliként jelentek meg a munkaerőpiacon. 2018 I. negyedévében a 15–74 éves népességen belül 57,7%-ra emelkedett a foglalkoztatottak aránya, ami 2,0 százalékponttal

Forrás: KSH Statdat táblák (15-74 éves népesség)

elmaradt az országos átlagtól. A munkanélküliségi ráta 4,8%-ra változott, a megyei adat 1,1%-ponttal haladja meg az országos átlagot.

A gazdaságilag inaktívak közé a vizsgált népességcsoportból 101,5 ezren tartoztak, 6,5%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. Az inaktív népesség körébe tartozók száma az elmúlt 5 évben Békés megyében 21 ezer fővel mérséklődött.

Alkalmazásban állók, átlagkeresetek

A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési szerveknél és a kijelölt nonprofit szervezetek székhelyein Békés megyében az év első negyedében 78 624 fő volt alkalmazásban. Számuk 445 fővel magasabb, mint egy évvel korábban volt. Az alkalmazásban állók körében a fizikai foglalkozásúak száma kismértékben csökkent (-1 123 fő), a szellemi munkakörben alkalmazottaké emelkedett (+1568 fő).

2018 I. negyedévében Békés megyében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 235 ezer, a családi kedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 156 ezer forint volt. A bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 12,9%-kal múlta felül a 2017. I.

¹ Forrás: www.ksh.hu Fókuszban a megyék

negyedévit, a növekedés üteme meghaladta az országos átlagot. A keresetek továbbra is jelentősen, 25,8%-kal alacsonyabbak voltak, mint országosan.

A keresetnövekedés a versenyszférában 11,1, a költségvetési szférában 15,6%-ot tett ki. Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete a versenyszférában 239 ezer, a költségvetési szférában 232 ezer forint volt. A megyei átlagot az információ és kommunikáció, a közigazgatás valamint a pénzügyi szolgáltatás nemzetgazdasági ágak bruttó átlagbére legalább negyedével haladta meg. Legkevesebbet – átlagosan 171 ezer forintot – a vendéglátás területén munkát vállalók keresték, ami 27,3%-kal elmaradt a megyei átlagkeresettől. Az átlagkereset a fizikai foglalkozásúaknál 14,2, a szellemiekénél 10,3%-kal emelkedett, így a fizikai foglalkozásúak bruttó átlagkeresete 188, a szellemieké 302 ezer forintra bővült.

Gazdasági szervezetek

Békés megyében 2018. március végén 69 ezer gazdasági szervezetet tartottak nyilván, 0,3%-kal (országosan 1,6%-kal) többet, mint egy évvel korábban. A 65 ezer vállalkozás 13%-át társas gazdálkodási formában, 87%-át önálló vállalkozóként jegyezték be. Az előbbieket száma év alatt 2,9%-kal csökkent, az utóbbiaké 0,8%-kal nőtt.

A vállalkozások megyei összetételére a kisvállalkozások túlsúlya jellemző. Az összes társas vállalkozás több mint 90%-a legfeljebb 9 főt foglalkoztatott, 249 fő feletti létszámot alkalmazó megyei székhelyű cég mindössze 14 van a megyében.

Főtevékenységük alapján a társas vállalkozások a kereskedelemben (25%), a tudományos és műszaki tevékenységet végzők (13%) valamint az ipari ágazatban (12%) fordultak elő leggyakrabban. Az önálló vállalkozók legtöbbször a mezőgazdaságban (62%) tevékenykedtek.

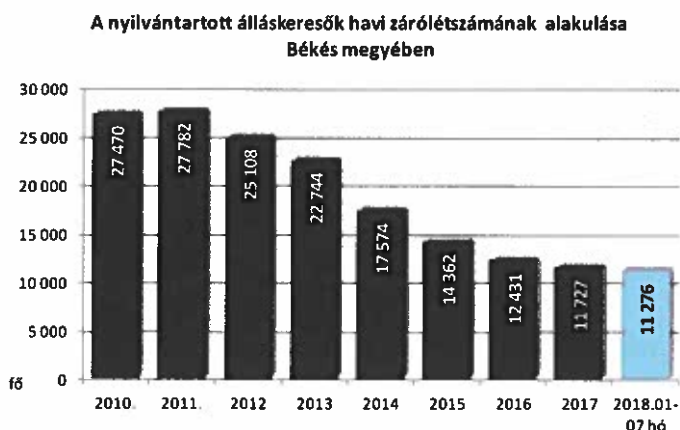
Beruházások

A Békés megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2018 I. negyedévében 15 milliárd forint értékű új beruházást valósítottak meg. Összehasonlításként áron 6,7%-kal többet az egy évvel korábbinál, a növekedés mértéke azonban elmaradt a 7,6%-os hazai átlagtól.

A fejlesztési források 42%-át a feldolgozóipar, 19%-át a mezőgazdaság, 7,6%-át a közigazgatás, 6,2%-át pedig a kereskedelem területén használták fel. A feldolgozóiparban 23, a kereskedelemben 17%-os, a közigazgatásban pedig 2,1-szeres bővülés következett be, míg a mezőgazdaságban 5,7%-kal csökkent a beruházások volumene. A feldolgozóiparon belül a fa-, papír- és nyomdaiparban, valamint a gumi-, műanyag- és építőanyag-iparban valósultak meg a legnagyobb értékű beruházások.

Anyagi-műszaki összetétel szerint a fejlesztési források 38%-át épületek és egyéb építmények építésére, 42%-át gépek és berendezések beszerzésére, 14%-át járművek vásárlására fordították. Az épületek és egyéb építmények beruházási volumene 29, a járművéké 23%-kal emelkedett, a gépeké, berendezéseké viszont 12%-kal csökkent. Az értékadatok alapján a gépek, berendezések 62, a járművek 98%-a importból származott.

2 A nyilvántartott álláskeresők száma és összetétele

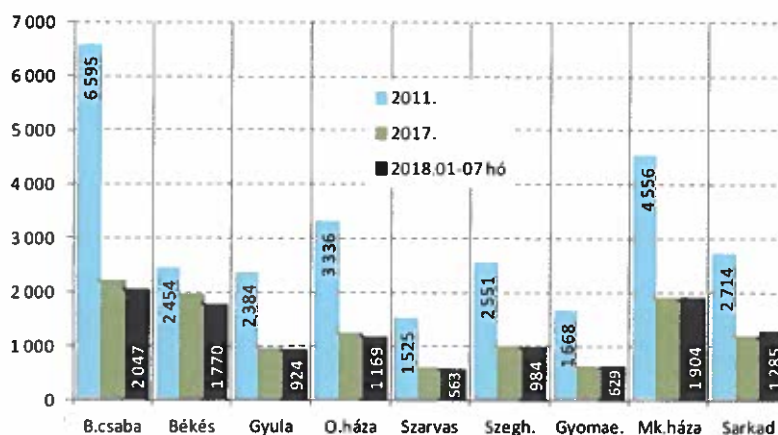
Békés megyében a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken.

Az elmúlt időszak legmagasabb nyilvántartott álláskereső létszámát a 2011-es év elején rögzítettük, amikor 34,5 ezer fő szerepelt a regiszterben. Az állást keresők száma ezt követően éves szinten 10% körüli mértékben csökkent, majd 2014-ben jelentős zuhanással 22,7%-os, majd 2015-ben újabb 18,3%-os mérséklődés jellemezte. Ekkorra Békés megyében a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyilvántartott álláskeresők száma 14 ezer főre esett vissza. A nyilvántartott

álláskeresők számának csökkenése 2016-ban tovább folytatódott, majd 2017-ben mérsékelt ütemben tovább apadt. A 2018-as év eddig eltelt időszakában 11 ezer főt alig meghaladó átlagos létszám tapasztalható. Az aktuális zárasi adatok szerint 2018 júliusában, Békés megyében 11256 fő szerepelt a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszter adatbázisában.

A nyilvántartott álláskeresők számának csökkenése a megye valamennyi járását jellemzi. A regiszterben lévőek száma 2011 és 2018. 01-07 hónapja között megyei szinten közel 60%-kal csökkent. Járásonként a változás mértéke eltérő, de a legtöbb térségben az álláskeresők száma a 2011-es létszám

A nyilvántartott álláskeresők száma járásonként

esett vissza. A 2011-2018 01-07 hónap közötti időszakban a legkisebb mértékű változás a békési járásban (-27,9%) következett be, míg a legnagyobb arányú csökkenés a békéscsabai (-69,0%) járásban tapasztalható.

Területi eloszlás tekintetében a legfrissebb adatok szerint is békéscsabai járásban tartják nyilván a legtöbb álláskeresőt, ahonnan a megyei állomány 18,8%-a kerül ki. Mezőkovácsháza és Békés térségében a megyében regisztráltak 16,5% illetve 15,9%-a található, míg 10% körüli nagyságrendű az orosházi (9,9%) és a sarkadi (10,4%) járásban regisztráltak megyén belüli aránya. A szeghalmi körzetben a megyén belül regisztráltak 9,3%-a található a gyulai körzetben 8,2%-a. A megyén belül a legkisebb létszám hányadot a szarvasi és a gyomaendrői térségben regisztráltak teszik ki, akik a teljes állomány 5,1% illetve 5,9%-át adják.

A Békés megyében nyilvántartásban szereplő álláskeresők átlagosan 11,3%-a pályakezdő. Az e körbe tartozó fiatalok száma a 2017 júliusában 1268 főt tett ki. A létszám az előző év azonos

időszakához képest 121 fővel csökkent, míg a pályakezdők álláskeresőkön belüli aránya 0,9%-ponttal mérséklődött.

Békés megyében a júliusban nyilvántartásban szereplő álláskeresők regisztrációban töltött ideje alapján az álláskeresők 64,3%-a legfeljebb fél évet, 12,6%-a ennél többet, de 12 hónapnál rövidebb időt töltött el folyamatosan a nyilvántartásban. A tartósan – legalább egy éve, megszakítás nélkül a regisztrációban szereplő – álláskeresők száma júliusban 2 598 fő volt, arányuk 23,1%-ot tett ki. A tartósan állást keresők száma egy év alatt 159 fővel csökkent.

A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti összetételére havi szinten kismértékű arányeltolódás jellemző, éves átlagban azonban közel azonos a férfiak és a nők jelenléte. Júliusban az álláskeresők 48,6%-a a férfiak, 51,4%-a a nők köréből került ki. Egy év alatt az összetétel alig változott a férfiak állományon belüli jelenléte 0,9%-ponttal csökkent, a nőké ugyanekkora mértékben emelkedett.

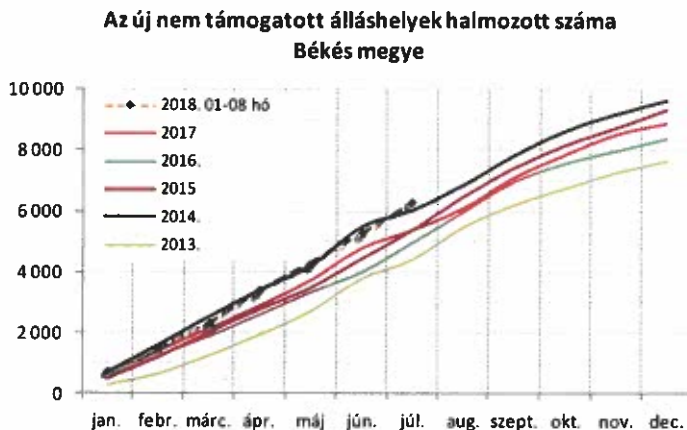
A nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettsége Békés megyében 2018. július

Az álláskeresők iskolázottság szerinti összetételére az alacsonyabb szintű végzettségük túlsúlya jellemző. 2018 júliusában a Békés megyében nyilvántartott álláskeresők 39,0%-a legfeljebb 8 osztályt végzett, 29,1%-ának szakmunkás bizonyítvány igazolja a legmagasabb végzettséget. Az álláskereső állomány 27,6%-a érettségizett, ezen belül 12,6% gimnáziumi érettségivel, 12,5% szakközépiskolai, 2,5% technikai végzettséggel rendelkezett. A júliusban nyilvántartott álláskeresők 4,3%-a diplomás, amin belül 3,0% főiskolai, 1,3% egyetemi végzettséggel rendelkezett.

2.1 Állásbejelentések

Békés megyében a Foglalkoztatási Szolgálathoz bejelentésre kerülő munkaerőigények éves száma 40-45 ezerre tehető. A 2018. év január-júliusi időszakban 28 225 állásbejelentést regisztráltak a járási foglalkoztatási osztályain. Az állásbejelentések száma összességében 825 darabbal meghaladja az előző év hasonló időszakának értékét. A változás az elsődleges munkaerőpiaci kereslet élénkülésére utal, hiszen az összes bejelentett álláshely számának emelkedésén belül a támogatott állások száma csökkent, a nem támogatott álláshelyek száma nőtt. A támogatott állások számának változását a közfoglalkoztatási programok létszámvolumenének mérséklődése eredményezte.

A nem támogatott állások száma a január-júliusi időszakban 943 db-bal több, mint egy évvel korábban volt. Ezek körébe azok a munkaerőigények tartoznak, melyek általában elsődleges munkaerőpiaci, foglalkoztatási támogatás nélküli alkalmazást kínálnak.

Ezen ajánlatok között nagyobb számban keresetek gépészmérnök; minőségbiztosítási mérnök; általános irodai adminisztrátor;

bolti eladó; pultos; szakács; segédápoló, műtössegéd; húsfeldolgozó; pék, édesipari termékgyártó; bútorasztalos; lakatos; forgácsoló; hegesztő-lángvágó; gépjármű és motor karbantartó; mezőgazdasági és ipari gép karbantartó és javító; villamos gép és készülék műszerész; kőműves; festő-mázoló; feldolgozóipari gépkezelő; tehergépkocsi-vezető; kamionsofőr; mezőgazdasági növényvédő gépkezelő; földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelő; takarító, egyéb máshova nem sorolható szolgáltatási és szállítási, valamint egyszerű ipari, építőipari és mezőgazdasági foglalkozásokra álláskeresőket. A munkalehetőségek legtöbbje a feldolgozóiparból, a kereskedelem járműjavítás, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, az építőipar, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatokból érkezett.

A bejelentett álláshelyekre a tavalyi évben közel 50 ezer közvetítést indítottak kollégáink, melyek 57%-a sikeres elhelyezkedéssel zárult. A 2018. január-július hónapokban bejelentett állásokra több mint 30 ezer közvetítési kísérlet indult, melyek közül a sikeresek aránya elérte a 66%-ot.

2.2 Munkaerő-piaci előrejelzések

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat negyedéves rendszerességgel végez a térség munkáltatói körében munkaerő-gazdálkodási felmérést. Ennek keretében a válaszadásra felkért munkáltatók egy rövid munkaerő-gazdálkodási adatlap kitöltésével a jelenlegi, a három, illetve tizenkét hónap múlva várható létszámadataikról adnak információt. A legutóbbi - 2018. szeptember végére szóló terveket tartalmazó - munkaerő-gazdálkodási felmérés keretében 577 Békés megyei munkáltató szolgáltatott adatot.

A választ adóknál foglalkoztatottak létszáma a vizsgálat idején (2018. július) 32 327 fő volt, ebből közfoglalkoztatott 3 193 fő, közfoglalkoztatáson kívül 29 134 fő.

Három hónap múlva várható változások

A felmérés eredménye szerint 2018. III. negyedévének végére Békés megye foglalkoztatotti létszáma kis mértékben emelkedni fog. A munkáltatók a június végi létszámhoz képest 1,4%-os állománynövekedést prognosztizálnak, mely 457 fős létszámbővülést eredményez.

Nemzetgazdasági ágazatok közül a létszám három hónap múlva várható változásának mértéke a szállítás, raktározás (+3,7%), az oktatás (+3,7%) és az adminisztratív és szolgáltatást támogató (+3,7%) szektorban a legmagasabb. Létszámában a legnagyobb pozitív irányú változás a feldolgozóipar (+252 fő) és az oktatás (+51 fő) területén várnak a foglalkoztatók. A közfoglalkoztatás területén kizárólag a közigazgatás (-55 fő), az oktatás (-3 fő), az egyéb szolgáltatás (-1 fő), valamint a szálláshely szolgáltatás, vendéglátás (+2 fő) területén prognosztizálnak létszámváltozást 2018 szeptemberére.

Egy év múlva várható változások

A 2018. III. negyedévi munkaerő-gazdálkodási felmérés alapján Békés megye megkérdezett munkáltatói távlati terveik tekintetében kismértékű létszámnövekedést prognosztizálnak. A mérés során választ adók úgy nyilatkoztak, hogy foglalkoztatotti létszámuk 2019 júniusának végére 0,3%-kal, 88 fővel emelkedik. A létszámnövekedés egyértelműen a közfoglalkoztatás nélküli növekedésnek köszönhető, ugyanis míg a közfoglalkoztatás egy év múlva várható létszámadatai 404 fős csökkenést mutatnak, addig az a nélküli körben 492 fős létszám növekedési várakozás körvonalazódik.

3 Szakképzési Munkacsoport

A Békés Megyei Kormányhivatal Békés megye demográfiai és munkaerő-piaci helyzetének stabilizálódása és a munkaerőhiány sikeresebb kezelése céljából együttműködésre kérte fel a megye foglalkoztatási és szakképzési helyzetének javításáért tenni tudó és kívánó szervezeteket. A Békés Megyei Kormányhivatal a Társadalombiztosítás és Foglalkoztatási Főosztálya aktív közreműködésével a kormányhivatallal együttműködési megállapodást megkötő szakmai kamarákkal és felsőfokú oktatási intézményekkel, továbbá a megyei szakképzési centrumokkal, a megyei tankerületekkel, a Békés Megyei Önkormányzat és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának bevonásával szakképzési munkacsoportot hozott létre.

A munkacsoport 221 munkáltató részvételével mérte fel a munkaadók jelenlegi és jövőbeni igényeit, gyűjtötte össze a munkaerőhiány kialakulásának okait és körülményeit valamint a felmerült problémák megoldására vonatkozó javaslatokat. A felmérés eredményeit részletes összefoglaló helyzetelemzés tartalmazza, mely alapján meghatározásra kerültek azok a beavatkozási területek melyek esetében rövid-, közép- és hosszútávon cselekvés valósítható meg az oktatási- és szakképzési rendszer javítás érdekében.

A munkacsoport összesen 22 beavatkozási területre vonatkozóan dolgozott ki cselekvési tervet. Egyes intézkedések (pl. pályaorientáció, általános iskolai tantervek felülvizsgálata, duális képzés kiterjesztése, munkaerőpiac által igényelt - jelenleg nem elérhető - közép- és felsőfokú képzések és felnőttképzések indítása, stb.) a munkanélküliség megelőzésére fókuszálnak, mások (pl. munkaerő-piaci képzés működtetésének felülvizsgálata) a munkanélküliség kezelését szolgálják

Bizonyos szakmai területeken a jelenlegi jogszabályi keretek között azonnali intézkedéseket is lehet tenni. Egyfelől a Szakképzési Munkacsoport tagjai a saját munkájukba, illetve az együttműködési rendszerükbe építenek be a minőségbiztosítás szempontjából fontos elemeket és visszacsatolásokat, másfelől pedig a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldala szereplőinek tájékoztatása tehető hatékonyabbá. Azon területek esetében, ahol nem lehet azonnali cselekvéseket elvégezni (pl. a feltételek megteremtéséhez szabályozási környezet módosítása szükséges), cselekvési terv szintjén került meghatározásra, hogy a közeljövőben jogszabály módosítási javaslatok kerülnek megfogalmazásra és a szakterület döntéshozói felé.

4 Foglalkoztatást elősegítő támogatások

A Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya a Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet részeként foglalkoztatási célú hazai és Európai Uniói forrásokból történő programok megvalósításával is hozzájárul a térség munkanélküliségi szintjének mérsékléséhez, a foglalkoztatási szint javításához.

4.1 Nemzeti Foglalkoztatási Alapréz

A hazai forrásból elérhető keretből azok a támogatások nyújthatók, amelyek a rendelkezésre álló uniós forrásokból nem finanszírozhatók. Az NFA foglalkoztatási alaprézén a Békés megyére decentralizált keretből és központi forrásból is volt lehetőség támogatásokat nyújtani.

Munkahelymegőrzés támogatása

Az átmeneti likviditási gondokkal küzdő munkáltatók részére nyújtott támogatás keretében 179 fő munkahelyének megtartására vonatkozóan született döntés, melynek segítségével 666 Békés megyei munkahely megőrzése vált lehetővé. Az érintett munkáltatók a kereskedelem, vendéglátás, mezőgazdaság, fémmegmunkálás és szállítás ágazatba tartoznak.

Vállalkozóvá válás elősegítése

A vállalkozóvá válás elősegítésére a decentralizált NFA keretből kétféle támogatási konstrukció érhető el a foglalkoztatási szervezetnél.

- Az egyik - a járási hivatalok hatáskörébe tartozó - 6 havi minimálbér összegével megegyező támogatás nyújtása, mely az ügyfelek vállalkozóvá válását segíti elő. Ilyen támogatással 2018.08.29-ig 123 fő nyilvántartott álláskereső esetében járultunk hozzá vállalkozásindításhoz. A legjellemzőbb tevékenységi körök a kereskedelem, az építőipar és a szolgáltatás voltak.
- A vállalkozóvá válás elősegítésének másik formája – a kormányhivatal hatáskörébe tartozó - tőkejuttatás nyújtása, melyre Békés megyében az álláskeresők 2018.03.19-2018.08.30. időszakban nyújthattak be pályázatot. A pályázatra eredetileg elkülönített forrás összege 60.000.000,- Ft volt, amely a pályázat iránti nagy érdeklődésre való tekintettel további 10.000.000,- Ft-tal kiegészítésre került. A felhívásra összesen 42 pályázat érkezett.

Lakhatási hozzájárulás

2018. évben 17 fő álláskereső részesült ebben a támogatásban. A támogatottak többsége Budapesten és Szegeden, jellemzően a kereskedelem, vendéglátás és szolgáltatás ágazatban helyezkedett el.

„Nyári diákmunka”

A Nemzetgazdasági Minisztérium a korábbi évekhez hasonlóan „Nyári diákmunka” elnevezéssel központi munkaerő-piaci programot indított a fiatalkori inaktivitás csökkentésére. A központi programban az önkormányzatok és az önkormányzati fenntartásban álló, alapfeladat ellátását szolgáló intézmények, illetve az idén első alkalommal a vendéglátás és a mezőgazdaság területén működő vállalkozások vehettek részt. 2018. június 18-tól 2018. augusztus 31-ig legfeljebb 2 hónap időtartamra, nappali tagozatos tanulói jogviszonyban lévő 16 és 25 év közötti fiatalokat foglalkoztathattak 6 órás munkaviszony keretében. Békés megyében e támogatási formának köszönhetően 2 188 fiatal végzett/végez nyáron munkát.

Munkaerőpiaci programok

A Kormány döntése értelmében az elkövetkezendő időszakban cél a teljes foglalkoztatottság elérése a cél, amihez az elsődleges munkaerőpiacon történő foglalkoztatást indokolt ösztönözni. Az egyes munkaerőpiaci intézkedésekről szóló 1139/2017. (III.20.) Korm. határozat értelmében a Kormány kiemelt feladatként kezeli a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacon való megjelenésének ösztönzését. A

közfoglalkoztatottak piaci alapú munkavállalását számos központi munkaerőpiaci program segíti elő. A központi munkaerőpiaci programok keretében nyújtható támogatások segítségével mind a munkáltatókat, mind pedig a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra belépő munkavállalókat tudjuk ösztönözni.

- A Nemzetgazdasági Minisztérium 2017.07.01-jével új programelemekkel bővítette ki a „Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” elnevezésű központi munkaerőpiaci programot, amely 2017. március 1-től 2018. december 31-ig tart.

A „Közfoglalkoztatásból versenyszférába” munkaerőpiaci program célja, hogy növelje a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra visszalépők arányát. Annak érdekében, hogy minél több ember elhelyezkedését elő lehessen segíteni, szükséges az elérhető munkaerőpiaci szolgáltatások megerősítése és ehhez kapcsolódó aktív eszközök bevezetése.

A „Közfoglalkoztatásból versenyszférába” program 2 komponensű konstrukcióban valósul meg:

- A komponens - Aktív piaci kivezetés (elhelyezkedési juttatás és a szakmai segítők bérkötség támogatása);
- B komponens - Az OFA Nonprofit Kft. által alkalmazott munkaerőpiaci tanácsadók foglalkoztatása

Jelenleg Békés megye 8 járásában áll rendelkezésre tanácsadó (Békéscsaba, Békés, Gyula, Orosháza, Szarvas, Gyomaendrőd, Sarkad, Mezőkovácsháza), további két tanácsadó megyei szinten látja el feladatát.

2018. január 1. és augusztus 10. között csoportos információnyújtáson 2795 fő jelent meg, egyéni információnyújtásban 804 fő részesült, 1170 egyéni állás-, munka-, pálya és pszichológiai tanácsadás valósult meg. 2017/2018 évben elhelyezkedési juttatásban 268 fő, míg szakmai segítők bérkötség támogatásában 7 fő részesült. A program által elhelyezkedettek száma összesen 328 fő, akik közül 253 fő helyezkedett el a versenyszférában.

- A munkaerőpiaci mobilitást elősegítő munkásszállás építéséhez nyújtható támogatásról szóló 23/2017. (II.3.) Kormányrendelet alapján ezidáig 2 alkalommal jelent meg a „Munkásszállások kialakítása” központi munkaerőpiaci program, melynek keretében közvetlenül az önkormányzatok, vagy az önkormányzati társulások részére nyújtható támogatás munkásszállások építéséhez/kialakításához. A központi munkaerőpiaci program keretében Békés megye területéről 2 önkormányzat nyújtott be támogatás iránti kérelmet új munkásszálló építése céljából. Mindkét kérelem a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által támogatásra került, amelynek köszönhetően Békés megyében az alábbi 2 munkásszállás kerül megépítésre:

- Orosháza Város Önkormányzata által benyújtott kérelem alapján Orosháza-Gyopárosfürdőn kerül megépítésre egy 100 fő befogadóképességű munkásszálló. A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által a munkásszálló megépítéséhez megállapított támogatási összeg (a 2017. november 21. napon kelt 23/2017. NFA FA miniszteri döntés alapján): 274.267.840,- Ft, 100%-os előleg finanszírozású vissza nem térítendő támogatás.
- Füzesgyarmat Város Önkormányzata által benyújtott kérelem alapján Füzesgyarmaton kerül megépítésre egy 100 fő befogadóképességű munkásszálló. A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által a

munkásszálló megépítéséhez megállapított támogatási összeg (a 2018. augusztus 16. napon kelt 15/2018. NFA FA miniszteri döntés alapján): 186.000.000,- Ft, 100%-os előleg finanszírozású támogatás, amelyből 174.000.000,- Ft vissza nem térítendő-, 12.000.000,- Ft pedig visszatérítendő támogatás.

- A Nemzetgazdasági Minisztérium, illetve Pénzügyminisztérium a megelőző egy éves időtartamban 3 alkalommal hirdetett meg **munkahelyteremtő beruházások támogatására** vonatkozó pályázati programot:
 - A 2017 júliusában meghirdetett NFA-2017-KKV munkahelyteremtő beruházásokra kiírt pályázatra hozott miniszteri döntés értelmében 40 Békés megyei pályázat került támogatásra 493.512.698,- Ft keretösszeggel. Ezek közül 37 támogatott esetben történt szerződéskötés, melynek keretében 436.310.165,- Ft került lekötésre. Ezen támogatások 202 fő számára teremtettek új munkahelyet (ebből 177 álláskereső, közülük 11 fő közfoglalkoztatott) 443 fő munkahelyének megtartása mellett.
 - A 2018 januárjában meghirdetett NFA-2017-2-KKV munkahelyteremtő beruházások támogatására kiírt pályázat keretében a miniszteri döntés értelmében 45 Békés megyei pályázat lett nyertes 584.852.722,- Ft keretösszeggel. Ezek közül 39 támogatás esetében történt szerződéskötés, amivel 523.483.062,- Ft került lekötésre. Ez a pályázati forduló 252 új munkahely létesítését tette lehetővé (ebből 221 álláskereső, közülük 13 fő közfoglalkoztatott bevonásával) 505 fő vonatkozásában munkahely megtartás valósulhatott meg.

A két lezárult pályázati fordulón Békés megyében – országosan a legmagasabb számban - összesen 85 nyertes pályázat született, amelyekkel 454 új munkahely megteremtésére kaptak lehetőséget a megyében működő kis- és középvállalkozások.

- Jelenleg nyitott az NFA-2018-KKV munkahelyteremtő pályázati program, ami alapján országos szinten 6 milliárd Ft támogatási keretösszeg áll a pályázók rendelkezésére. A keretösszezből 600 KKV-nál akár 3000 új munkahely létesíthető. A pályázatokat a beruházás helye szerinti kormányhivatal foglalkoztatási főosztályához lehet benyújtani szeptember 10-ig. A támogatásokról november 5-ig születik miniszteri döntés.
 - A pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás keretében elszámolható költségek: új műszaki berendezések, gépek, egyéb berendezések, felszerelések, valamint az immateriális javak (kizárólag a találmány, szabadalom, licence és a know-how) beszerzésével kapcsolatos költségek, új épület, épületrész felépítésének költségei, kizárólag, - nem lakás céljára szolgáló - üzleti tevékenység végzésére irányuló ingatlan (üzlethelyiség) vételára, illetve bérlete.
- A Békés Megyei Kormányhivatal **munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtás** szolgáltatás támogatására indított pályázati program eredményeként Békés megye 9 járásán összesen 10 információ nyújtó szakember tájékoztatja továbbra is az érdeklődőket az aktuális munkaerő-piaci helyzetről, az állásajánlatokról valamint a Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya és a Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztálya által működtetett támogatásokról és szolgáltatásokról.

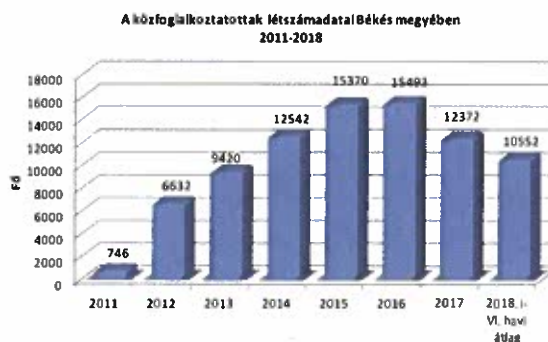
4.2 Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás létszámadatai Békés megyében

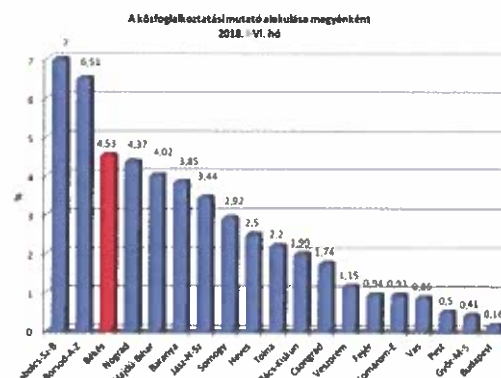
Békés megyében, 2011-től - az új típusú közfoglalkoztatási programok elindulásától - több, mint 111,1 milliárd Ft került/kerül felhasználásra közfoglalkoztatási programok megvalósítására. Mint az az ábrából is kitűnik, a források az utóbbi három évben – összhangban az elsődleges munkaerőpiacon tapasztalható kedvező tendenciákkal, illetve a közfoglalkoztatásba bevont létszámokkal – fokozatosan és folyamatosan csökkentek.

A fentiekkel összefüggésben, az utóbbi években a megyénkben közfoglalkoztatásba kerülő létszámok tekintetében is jelentős változások következtek be 2016-hoz képest. Az addig folyamatosan emelkedő tendenciát mutató bevonások hatására 2016-ban átlagosan már több, mint 15 ezer fő volt közfoglalkoztatásban a hónapok zárónapjain Békés megyében, mely létszám 2018. első félévére közel egyharmaddal mérséklődött. Az idei év első félévében az átlagléttség már csupán 10,5 ezer fő, mely a 1139/2017. (III. 20.) Korm. határozat végrehajtása kapcsán tett intézkedéseknek köszönhetően, az év végéig várhatóan tovább mérséklődik majd.

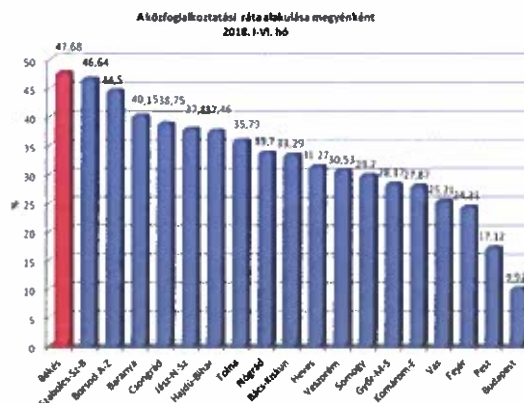
Megyénk közfoglalkoztatás tekintetében vett kitétsége azonban még napjainkban is meglehetősen jelentős. Az ezt az állapotot leíró mutatót (közfoglalkoztatási mutató²) vizsgálva elmondható, hogy még 2018. első hat hónapjának átlagában is, országos viszonylatban a III. legmagasabb arányt képviselik a közfoglalkoztatottak a megye munkavállalási korú népességén belül.

Kedvezőnek mondható ugyanakkor, hogy az elsődleges munkaerőpiactól távol lévő állást kereső munkavállalói réteg aktív munkavállalási

² Közfoglalkoztatási mutató: A közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma a munkavállalási korú népességhez viszonyítva, %

szándéka országos viszonylatban Békés megyében a legerősebb. Ezt a tendenciát jól szemlélteti az un. közfoglalkoztatási ráta³, mely mutató tekintetében Békés megye, az ország legmagasabb értékét tudhatja magáénak (47,7%) a megyék között rangsorban, tehát az állástalanok közel fele vélhetően inkább közfoglalkoztatási jogviszonyból szeretne az elsődleges munkaerőpiacra átlépni, illetve a versenyszférában elhelyezkedni, mint passzív álláskeresői státuszából.

A közfoglalkoztatásra rendelkezésre álló források

2018-ban a Belügyminisztérium döntései és forrásbiztosítása nyomán Békés megyében is folytatódhattak a különböző közfoglalkoztatási programok, melyek hasonlóan a korábbi évekhez négy programcsoportban valósulnak meg:

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban - 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 4.§ alapján
- járási minta és ráépülő startmunka programokban - 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 7/B.§ alapján
- egyéb startmunka programokban - 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 7/B.§ alapján, egyedi miniszteri döntéssel
- országos közfoglalkoztatási programokban - 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 6.§ alapján

A programokkal érintett, hatósági szerződésben rögzített, minimálisan bevonandó létszám Békés megyében 10 316 fő, melyhez kapcsolódó forrás összesen 14 362 911 ezer Ft.

A programok részletes létszám és forrásadatai

A közfoglalkoztatásra fordítható források Békés megyében programcsoportonként 2018.

Programcsoport	Alcsoport	Programindítás	Tervezett befejezés	Létszám	Támogatási összeg
Járási startmunka minta és ráépülő programok (7 Békés megyei járás 61 érintett önkormányzata, 220)	Értéktermelő pillérek (2 pillér)	2018. március 1.	2019. február 28.	2 715	3 970 956 889
	Szociális pillérek (5 pillér)	2018. március 1.	2019. február 28.	2 237	2 927 753 680
Országos közfoglalkoztatási programok (10 megyei székhelyű közfoglalkoztató)	Megyei székhelyű országos közfoglalkoztatók programjai	2018. március 1.	2019. február 28.	1 414	1 716 466 236
	Országos hajléktalan program	2018. március 1.	2019. február 28.	28	47 316 202
Egyéb közfoglalkoztatási programok	Varradai program	2018. március 1.	2019. február 28.	50	94 752 383
	Almáskamarás egyéb mintaprogram	2018. március 1.	2019. február 28.	20	34 861 768
	Újkígyós egyéb mintaprogram (szociális földprogram folytatás)	2018. május 2.	2019. február 28.	15	16 422 235
	Kaszaper Község egyéb mintaprogramja (kiegészítő támogatás)	2018. augusztus 1.	2019. február 28.	1	43 520 653
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok	Értéktermelő tevékenységek	2018. február 1.	2019. február 28.	755	1 116 881 326
	Egyéb tevékenységek	2018. február 1.	2019. február 28.	3 081	4 393 979 303
Összesen				10 316	14 362 910 675

4.2.1 Hagyományos hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok

A hosszabb idejű közfoglalkoztatás támogatása a második legnagyobb forrást biztosító és létszámot érintő közfoglalkoztatási programcsoport megyénkben. 2018-évben, a Belügyminisztérium által több, mint 5,5 milliárd forint került decentralizálásra Békés megyére, mely a támogatási forma jellegéből eredően keretjelleggel, a járási hivatalok döntési hatáskörében kerül felhasználásra, a megyei közfoglalkoztatók meglehetősen széles körét érintve.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok Békés megyében 2018. évben – a Békéscsabai és a Gyulai járás településeinek mezőgazdasági termeléssel, feldolgozással, egyéb ipari jellegű termeléssel összefüggő tevékenységet megvalósító programjai kivételével – két ütemben valósulnak meg:

- I. ütem: 2018. március 1. - 2018. június 30.
- II. ütem: 2018. július 1. - 2019. február 28.

Az e támogatási formára felosztott járásonkénti keretösszegeket, valamint a hozzájuk kapcsolódó közfoglalkoztatotti elvárt létszámokat a következő táblázat tartalmazza:

4.2.2 Járási Startmunka minta- és ráépülő programok

A járási startmunka minta- és ráépülő programok keretein belül 2018. évben összesen 7 programelemre (pillére) nyújthattak be az önkormányzatok programterveket, melyekben nagyobb részben értékteremtő, a helyi erőforrásokra alapozottan és azokkal hatékonyan gazdálkodva folytatnak a közösség számára hasznos tevékenységeket, míg kisebb részben a települések összképének és élhetőségének javítása érdekében szervezik a közfoglalkoztatás keretében elvégezhető munkafolyamatokat. E programpillérek a következők voltak:

Értékteremtő programelemek:

- Mezőgazdasági
- Helyi sajátosságokra épülő

Szociális típusú programelemek:

- Belterületi közutak karbantartása
- Belvízelvezetési
- Bio- és megújuló energia felhasználási
- Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása
- Mezőgazdasági földutak karbantartása

Békés megye 9 járásából 7 (a békéscsabai és a gyulai járások kivételével) tartozik a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében meghatározott 109 kedvezményezett járás közé, így hozzájuk kötődően, térségünkben összesen 61 települési önkormányzat indíthatott ilyen típusú közfoglalkoztatási programokat. Az érintett települések többsége több programelemet is működtet, de van olyan önkormányzat, ahol mind a hét, fent nevesített programelemben folyik valamilyen közfoglalkoztatási tevékenység.

A pillérek közül a mezőgazdasági programelemben tervezett tevékenységek elsődleges célja, hogy a helyi lehetőségek, adottságok kihasználásával megtermelt zöldségek és gyümölcsök,

illetve takarmánynövények, továbbá különböző kisállatok tartása biztosítsa az önkormányzati intézmények ellátását. A projektek segítségével állandó friss alapanyag kerülhet a településeken működő konyhákra és lehetőség nyílik a keletkező többlet további feldolgozására, esetleg értékesítésére is. E programelemmel Békés megyében – vélhetően térségünk területi elhelyezkedésének és természeti erőforrásainak is köszönhetően - 57 települési önkormányzat érintett 2018-ban, a mezőgazdasági pillérre megítélt támogatási összeg 2,46 mrd Ft, az érintett közfoglalkoztatotti létszám pedig 1 683 fő.

A helyi sajátosságokra épülő programelem célja a közösségi szükségletek kielégítése, a település fejlődésének elősegítése olyan egyedi programokkal, amelyek a korábbi munka- és termelési kultúrákon, vagy a települések eddig kiaknázatlan földrajzi és természeti adottságain alapulnak. Ezekben a programokban számos ipari termék, úgymint beton- és térburkoló elemek, vályogtégla, asztalosipari termékek, virágládák, padok, buszmegállók, kerítéselemek, utcai bútorok, ajtók, ablakok, textilipari termékek, szőttesek, munkaruhák kerülnek előállításra. E programelem megvalósításával 50 települési önkormányzatunk érintett, a megítélt támogatási összeg 1,43 mrd Ft, az érintett közfoglalkoztatotti létszám pedig 1 032 fő.

A szociális programelemek célja a települések összképének javítása, rendbetétele, melynek keretében az alábbi öt tevékenység végezhető: belterületi közutak karbantartása, belvízelvezetés, bio- és megújuló energia felhasználás, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, mezőgazdasági földutak karbantartása. Az öt tevékenység köré szerveződő programcsoporttal 52 települési önkormányzatunk érintett, a megítélt támogatási összeg 2,93 mrd Ft, az érintett közfoglalkoztatotti létszám pedig 2 238 fő.

Megyénk 3 települését érintették a 2016-2017-ben támogatott beruházási pilot, illetve magas hozzáadott értékű programok, melyek olyan jelentős beruházások megvalósítását voltak hivatottak a közfoglalkoztatás keretrendszerében támogatni, melyek közvetlen költségeinek támogatási intenzitása jóval magasabb volt az átlagos programokénál, ugyanakkor olyan termelő beruházások kivitelezését tették lehetővé, melyek hosszabb távon is képesek - akár tisztán üzleti alapon is - továbbműködni. Az elmúlt években Békés megyéből 3 települési önkormányzat nyújtott be ilyen tervezetet, Magyardombegyház község 2016-ban, Kaszaper község és Vésztő város pedig 2017-ben részesült a Belügyminisztérium beruházási célú támogatásában, mellyel a 3 település összesen több, mint 307,3 millió Ft felhasználásával valósíthatta meg közfoglalkoztatási programokra épülő projektjét. A támogatás felhasználásával Kaszaper községben egy zöldség- és gyümölcszsúrozó, aszaló üzem került kialakításra, Vésztő városában egy juh-, míg Magyardombegyház községben egy kecsketej feldolgozó üzem létrehozására nyílt lehetőség.

A Belügyminisztérium 2018-ban a közfoglalkoztatás keretében létrehozott termelő kapacitások fejlesztésére, stabil működésük elősegítésére és fenntarthatóságuk javítására további kiegészítő támogatás igénylését tette lehetővé. Békés megyét érintően mindhárom említett önkormányzati üzem pályázott, és a részükre megítélt további 119,6 millió Ft felhasználásával az üzemek működéséhez szükséges olyan eszközöket, gépeket, berendezéseket szerezhetnek be, melyek a korábbi tervezés során esetlegesen kimaradtak, illetve a működtetés tapasztalatai alapján elengedhetetlenek a kapacitások hosszú távú, eredményes fenntartásához.

4.2.3 Egyéb Startmunka programok

Békés megyében 2018-ban is folytatódik, a 2015-ben indult un. varrodai tevékenységre irányuló közfoglalkoztatási program, melyet megyénkben 3 település (Almáskamarás, Kétegyháza, Gyula) önkormányzata valósít meg. E program célja, hogy elsődlegesen a

startmunka mintaprogramok keretében közfoglalkoztatási jogviszonyban állók részére szükséges munkaruházatot varrják és értékesítik a programban részt vevő önkormányzatok. A három megyei önkormányzat a 2018. évi programjában 50 fő foglalkoztatását valósítja meg, a részükre megítélt támogatási összeg pedig 94,7 millió forint.

Almáskamarás község - szintén varrodai tevékenységéhez kapcsolódóan - pályázott és nyert el további közfoglalkoztatási forrásokat a Belügyminisztériumtól, a településen, ugyancsak a közfoglalkoztatásban történő felhasználásra készítene munkavédelmi kesztyűket. Az idei évtől, a szociális földprogramok támogatásának foglalkoztatási része is az egyéb mintaprogramok keretein belül kerül finanszírozásra, mely Békés megye vonatkozásában Újkígyós város programjának támogatását jelenti, 15 főre 16,2 millió forintos támogatási összeggel.

4.2.4 Országos közfoglalkoztatási programok

Az országos nagyfoglalkoztatók által lebonyolított, valamint a megyét átlépő célok elérésének érdekében indított közfoglalkoztatási programok megvalósítása is jelentős forrásokat biztosít Békés megye számára 2018-ban. Az idei évben az országos közfoglalkoztatási programok is több időpontban és eltérő ütemezéssel indultak, a jelenleg futó programok többségének várható befejezési időpontja 2019. február 28. A 2018. július 1-jétől indult, megyei székhellyel rendelkező közfoglalkoztatóknál megvalósuló programokban átlagosan 1 097 fő vesz részt, a részükre 2018-ban megítélt teljes forrás pedig meghaladja a 1,76 milliárd forintot.

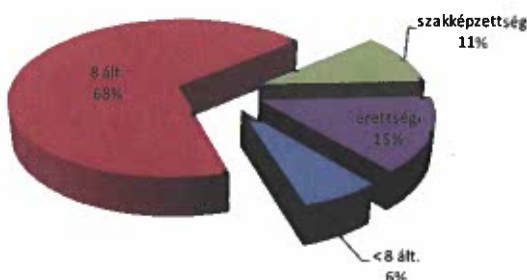
Békés megyében az országos programok lebonyolításában két vízgazdálkodási társulat, a vízügyi igazgatóság, egy nemzeti park, valamint a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság, 2018. június 30-ig a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, továbbá 3 Békés megyei települési önkormányzat vesz részt, az alábbi felsorolt létszámokkal:

A nevesített 3 önkormányzat az Országos Hajléktalan Közfoglalkoztatási Programban vesz részt, melynek megvalósítása során a megyét, illetve a 3 települést érintően, hajléktalan személyek kerülnek foglalkoztatásra, értékteremtő közfoglalkoztatási tevékenységekben. A pályázott és támogatott tevékenységek - csakúgy, mint a kistérségi programokban - meglehetősen sokrétűek a betonelem-gyártástól, a virágnevelésen, fa virágládák gyártásán, a brikettáláson és a szappangyártáson át a varrodai tevékenységekig terjednek.

4.3 Munkaerő-piaci képzések

A Békés Megyei Kormányhivatal azoknak a regisztrált álláskeresőknek a képzését támogathatja, akik számára a lakóhely/tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya nem tud megfelelő álláslehetőséget felajánlani és az elhelyezkedését az segíti elő leginkább, ha valamilyen meghatározott szakirányú képzésben vesz részt. A lakóhely/tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya a képzésben való részvételt – a jogszabályi feltételeknek történő megfelelés esetén- egyedi elbírálás

2018. évben álláskeresők részvételével induló képzések megoszlása a belépéshez szükséges iskolai végzettség alapján

szerint mérlegelési jogkörben támogathatja.

2018. évben a tervek szerint legalább 2400 fő álláskereső munkaerő-piaci képzését támogatja a kormányhivatal, melyből a 2017. évről áthúzódó képzéseken résztvevők száma 1018 fő, 1400 fő pedig ebben az évben kezdi meg képzését. Az álláskeresők képzésének támogatása 2018. évben főként a GINOP-5.1.1-15 „Út a munkaerőpiacra” kiemelt projekt és a GINOP 5.2.1. „Ifjúsági Garancia” program keretében kerülnek megvalósításra. A GINOP 5-ös programok keretében 1270 fő részére nyújtunk képzési támogatást, mintegy 130 fő esetében pedig a TOP programok biztosítják a finanszírozás forrását.

A 2018. évi képzési tervben összesen 48 különböző képzési szakirányban összesen 95 tanfolyam szerepel. A gazdaság igényeivel összhangban az álláskeresők részvételével indítani tervezett képzések mintegy ¾-e alacsony iskolai végzettségre épülő, főleg fizikai jellegű szakképesítések megszerzésére irányulnak. A képzések 11%-a szakmai előképzettségre, további 15%-uk érettségire épül.

Az indítandó képzések között szerepelnek a Békés megyére jellemző hiány-szakképesítések is, mint például: eladó; festő, mázoló, tapétázó; hegesztő; kőműves; központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő; női szabó; nyomdaipari technikus; szociális gondozó és ápoló; villanyszerelő. A képzésbe lépők 90%-a OKJ-s, állam által elismert szakképesítést szerez, a résztvevők 8%-a állam által elismert nyelvvizsgára felkészítő, 2%-uk hatósági képzésben vesz részt.

2018. augusztus 31-ig összesen 990 fő álláskereső képzésbe vonása történt meg 66 képzési programon.

4.4 Európai Unió források

4.4.1 GINOP 5.1.1-15 Út a munkaerőpiacra program

A GINOP 5.1.1-15 Út a munkaerőpiacra program a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Konvergencia régiók megyei kormányhivatalainak konzorciumában valósul meg az Európai Szociális Alap támogatásával (társfinanszírozásával) A projekt megvalósításának időtartama: 2015.10.01-2021.10.31.

A GINOP 5.1.1 kiemelt projekt országos kerete 214 Mrd Ft, melyből a Békés megyére allokált forrás 10,5 Mrd Ft. A program konkrét célja a hátrányos helyzetű célcsoportok nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének elősegítése, a foglalkoztathatóság javítása, a foglalkoztatás növelése, az esélyegyenlőség biztosítása, a diszkrimináció csökkentése, a társadalmi felzárkózás megteremtése.

A program célcsoportját a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresők és az inaktív személyek alkotják. A program kiemelt figyelmet fordít az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethető személyek munkaerő piaci integrációjára.

A bevonás szempontjából előnyben részesítendőek az alábbi kiemelt célcsoportba tartozók

- 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők,
- alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők,
- gyes-ről, gyed-ről, ápolási díjról visszatérők,
- tartósan nyilvántartott álláskeresők,
- 50 év feletti nyilvántartott álláskeresők,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők.

A célcsoportokon belül a programba bevonás tekintetében kiemelt figyelmet kapnak a roma származású személyek.

A projektbe a megyei tervek alapján összesen 8750 fő kerül bevonásra.

A program 20féle lehetőségből összeállított komplex, személyre szabott, a helyi munkaerőpiaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal kínál lehetőséget az ügyfelek számára a mielőbbi elhelyezkedéshez. A program keretében nagy hangsúlyt kap a képzési támogatás, melynek keretében Békés megyében várhatóan 4375 fő fog versenyképes szakképesítést szerezni.

A program július végéig elért eredményei (a 2018. július 31-i állapot szerinti adatokat figyelembe véve):

- a programba bevont személyek száma: 6733 fő
- a programba bevont személyek közül az alacsony iskolai végzettségűek száma: 2347 fő
- a programba bevont személyek közül a roma származásúak száma: 637 fő
- a programba bevont személyek közül a közfoglalkoztatásból kikerülők száma: 476 fő
- a képzésben résztvevők száma: 2509 fő, szakképzettséget szerzett 1752 fő
- a programba bevont személyek elsődleges munkaerőpiacon történő támogatott elhelyezkedése 4385 esetben
- vállalkozóvá válási támogatás segítségével önfoglalkoztatóvá vált 351 fő
- munkaerő-piaci szolgáltatást 12555 esetben nyújtottunk

4.4.2 GINOP-5.2.1 „Ifjúsági Garancia” munkaerő-piaci program

A Kormány 2015-ben elindította a 25 év alatti munkanélküliek foglalkoztathatóságát segítő Ifjúsági Garancia Programot. Az Ifjúsági Garancia célja, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, inaktivitásban vagy tanulás nélkül, illetve, hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához. Az Ifjúsági Garancia lényege, hogy azon 25 év alatti fiatalok, akik nem tanulnak, és nem is dolgoznak, 4 hónapon belül valamilyen konkrét lehetőséget kapjanak az elhelyezkedésre, a munkatapasztalat-szerzésre, vagy a tanulásra.

A Nemzetgazdasági Minisztérium, mint főkezdvezményezett és a megyei Kormányhivatalok, mint kedvezményezett által megvalósított Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1 munkaerő-piaci program keretében egyénre szabott szolgáltatásokkal, képzéssel, bértámogatással, vállalkozóvá válás támogatásával és lakhatási támogatással érik el a fiatalok munkaerő-piaci integrációját. A GINOP-5.2.1 projekt az Európai Szociális Alap, az Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés és a nemzeti társfinanszírozás által biztosított összegből valósul meg.

A program megvalósítása 2015.01.01-től 2021.10.31-ig tart. A GINOP 5.2.1 kiemelt projekt országos kerete 186 Mrd Ft, melyből a Békés megyére allokált forrás 10,397 Mrd Ft.

Az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló GINOP-5.2.1 munkaerő-piaci program Békés megyei részprojektjébe bevonandó létszám 8 737 fő, melyből várhatóan legalább 5 800 fő elhelyezését vagy vállalkozóvá válását segítjük elő, 2900 fő képzését támogatjuk és igény szerint lakhatási támogatást nyújtunk a távoli elhelyezkedéshez.

Békés megyében a projekt kezdetétől 2018. július 31-ig 5 154 fiatal került bevonásra. Az Ifjúsági Garancia programban eddig 3 650 fiatal elhelyezkedését tettük lehetővé a munkáltatók részére nyújtott bérjellegű támogatásokkal. A támogatottak többek között gépi

forgácsoló, villamos-berendezés összeszerelő, szakács, festő-mázoló, targoncavezető munkakörökben a vendéglátás, az építőipar, valamint a feldolgozóipari ágazatokban kaptak munkalehetőséget.

A programba bevontak közül 120 fő önálló vállalkozást indított. A földrajzilag távoli helyszínen történő munkavállalást lakhatási támogatás nyújtásával biztosítottuk, melyhez 150 fő kapott támogatást. Az Ifjúsági Garancia program keretében 2018. július 31-ig 1665 fő szakképzését segítettük elő. Kiemelt figyelmet kapnak a képzéseken belül a hiányszakmát képviselő tanfolyamok, úgymint a szociális gondozó és ápoló, ács, bádogos, épület és szerkezetlakatos, fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő, gépi forgácsoló, hegesztő, kőműves és hidegburkoló, villanszerelő.

4.4.3 GINOP-6.1.1 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”

A program célja, hogy ösztönözze az alacsony iskolai végzettséggel, munkaerőpiacon keresett kompetenciával vagy szakképesítéssel nem rendelkező felnőtt lakosság, kiemelten a közfoglalkoztatottak részvételét az oktatásban, képzésben, és lehetőséget biztosítson számukra a munkaerő-piaci szempontból releváns képzettség, ismeretek, készségek, kompetenciák megszerzésére. A program célcsoportja elsősorban alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, munkavállalási korú felnőtt személyek, akik munkaviszonyban, vagy közfoglalkoztatási jogviszonyban állnak.

A projekt megvalósításának időtartama alatt (2015.12.01-2019.12.31.) 4550 fő bevonását tervezzük, melyhez 1,2 milliárd Ft forrás áll rendelkezésre.

A GINOP-6.1.1.-15-2015-00001 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” programban 2018. július 31-ig 3527 fő került bevonásra, melyből az alacsonyan képzettek száma 3298 fő volt. A befejezett képzések eredményeként 3027 fő már tanúsítványt vagy bizonyítványt is szerzett. A program keretében csoportos mentori szolgáltatást 3489 fő, egyéni mentori szolgáltatást 927 fő kapott.

A program 2019.12.31.-ig történő hosszabbításának köszönhetően a tervezett képzések keretében 2018. évben 1 575 főt, 2019. évben pedig még további 290 főt vonunk be a megyében. A képzések tervezésénél elsődleges cél volt a munkaerőpiac által generált valamennyi lehetséges szakirány felmérése a közfoglalkoztatottak nyílt munkaerőpiacra történő elhelyezkedésének elősegítése érdekében.

4.4.4 TOP programok

A Területi Operatív Programok célja, hogy az egész megyére kiterjedően létrejövő és, vagy már működő foglalkoztatási együttműködések, partnerségek (paktumok) hozzájussanak azon forrásokhoz, melyek segítségével - kialakított stratégiájuk mentén - képzési és foglalkoztatási programjaikat megvalósíthatják. Ezen intézkedésével a Kormány támogatja a megyei és helyi szinten kialakult foglalkoztatási együttműködések, partnerségek azon tevékenységeit, melyek munkaerő-piacuk bővítéséhez, célcsoportjaik képzéséhez, elhelyezkedéséhez és a szereplők együttműködésének erősítéséhez szükségesek.

Az intézkedés hosszú távú célja, hogy térségi és helyi szintű foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési programok kidolgozásával és megvalósításával hozzájáruljon az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához.

A fejlesztések kétszintű, megyei és helyi beavatkozások keretében kerülnek megvalósításra. A támogatás célja, hogy megyei szinten átfogó, országos paktum-rendszer jöjjön létre, melynek alapjait a helyi megállapodások alkotják. A paktumokba az adott térség gazdaságának szempontjából releváns szereplők bevonására kerül sor.

A célkitűzések megvalósítása érdekében három pályázat került kiírásra:

- TOP 5.1.1-15 kódszámú „Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” elnevezésű projekt a megyei jogú város hatókörén kívül a megye teljes területére.
- TOP 6.8.2-15 „Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében” elnevezésű pályázat a megyei jogú városokra és azok vonzáskörzetére.
- TOP 5.1.2 kódszámú „Helyi foglalkoztatási együttműködések” elnevezésű pályázat, mely helyi/járási szinten szerveződik, ami Békés megye esetében 8 térséget (járást) jelent.

A TOP-5.1.1-15 kódszámú kiírásra sikeresen pályázott a Békés Megyei Önkormányzat által vezetett konzorcium, amely a Békés Megyei Kormányhivatal, valamint a Békés Megyei Vállalkozási és Fejlesztési Nonprofit Kft. konzorciumi tagságával 2.408.000.000 Ft-os támogatási összegből 2016. augusztus 1. – 2021. február 28. között valósítja meg a „Foglalkoztatási paktum Békés megyében” elnevezésű projektet. A projekt fejlesztési szakasza a támogatási szerződés 1. sz. módosításának 2017. október 13-i hatálybalépésével lezárult, és ezzel elindult a megvalósítási szakasz. A projekt hatóköre Békés megye teljes területére kiterjed a Békéscsabai járást kivéve. Ezen illetékességi területéről kell a megvalósítás ideje alatt összesen 1559 fő álláskereső, valamint inaktív személyt programba vonni.

A megyei paktum projekt mellett azt területileg kiegészítve valósul meg a TOP 6.8.2-15-BC1-2016-00001 kódszámú „Helyi foglalkoztatási együttműködések Békéscsaba Megyei Jogú Város területén és várostérségében” elnevezésű projekt, amelyet Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint konzorciumvezető és a Békés Megyei Kormányhivatal valósít meg 1.104.000.000 Ft-os összegből 2016. szeptember 1. -2020. június 30 között. A projekt hatásterülete a Békéscsabai Járás területére terjed ki. Ezen projekt fejlesztési szakasza is lezárult 2017. október 13-án. A megvalósítás ideje alatt összesen 756 fő álláskereső, inaktív személy programba vonására kerül majd sor.

A fenti két Békés megye területét lefedő projekt mellett a TOP-5.1.2-15 pályázati kiírás keretében megvalósításra kerül 8 (helyi) járási projekt is. A 8 projektet változó összetételű konzorciumok valósítják meg, de a Békés Megyei Kormányhivatal kötelező tagként valamennyinek részese.

A helyi projektek közül a:

- TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00002 „Helyi foglalkoztatási együttműködés a Békési járásban”,
- TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00004 „Helyi foglalkoztatási együttműködés a Gyomaendrödi járásban”,
- TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00005 „Helyi foglalkoztatási együttműködés a Gyulai járásban”

elnevezésű projektek már megvalósítási szakaszba kerültek. A maradék 5 projekt még a projektfejlesztési szakaszban tart, amely remélhetőleg valamennyi esetben hamarosan lezárul

A fent leírtak alapján Békés megyében összesen 10 különböző TOP paktum projekt kerül megvalósításra, amelyek egymástól területileg lehatároltak, ugyanakkor illeszkedniük is kell egymáshoz, a TOP céljaihoz, a vonatkozó integrált területi programhoz.

Valamennyi projekt esetében létrejött, 1-1 megyei vagy helyi paktum és paktumszervezet, amely a térség releváns állami, önkormányzati, érdekképviselői és gazdasági szereplőit tömöríti a fejlődés, és ezen belül a foglalkoztatás növekedése érdekében. A Békés Megyei Önkormányzat, valamint a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara kötelező tagként valamennyi paktum működésében részt vesz.

Valamennyi projektbe az alábbi célcsoportokba sorolható személyek kerülhetnek bevonásra:

- Alacsony iskolai végzettségűek
- 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső
- 50 év feletti
- GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők
- Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek (álláskeresőként vagy közfoglalkoztatásban minimum 3 hónap)
- Megváltozott munkaképességű személyek
- Roma nemzetiséghez tartozó személyek
- Közfoglalkoztatásból 30 napnál nem régebben kilépők
- Inaktív

A bevonásra kerülő célcsoport részére biztosított legfontosabb támogatási elemek valamennyi projektek vonatkozásában:

- Munkáltatói igényen alapuló, OKJ-s, betanító, felzárkóztató képzések,
- Bér- és bérköltség támogatások
- Munkába járás támogatása
- Vállalkozóvá válás támogatása
- Munkaerő-piaci szolgáltatások (egyéni és csoportos tanácsadások, mentorálás)

Az egyes projektek 2018.07.31-i állapotát az alábbi táblázat tartalmazza:

		Projekt kód	Programba bevonandók száma összesen(fő)	Programba bevontak száma 2018.07.31-ig (fő)	Bevonási arány (%) (tényleges)	Támogatásban részesültek száma 2018.07.31-ig (fő)	Képzésbe vontak száma 2018.07.31-ig (fő)
1	„Foglalkoztatási paktum Békés megyében”	TOP-5.1.1-15-BS1-2016-00001	1559	572	36,69%	417	22
2	„Helyi foglalkoztatási együttműködések Békéscsaba Megyei Jogú Város területén és várostérségében”	TOP-6.8.2-15-BC1-2016-00001	756	309	40,87%	203	2
3	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Sarkadi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00001	129	30	23,26%	29	1
4	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Békési járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00002	194	33	17,01%	32	1
5	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Szarvasi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00003	194	57	29,38%	56	1
6	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Gyomaendrődi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00004	194	18	9,28%	15	1
7	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Gyulai járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00005	194	51	26,29%	49	1
8	„Helyi foglalkoztatási együttműködés a Szeghalmi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00006	233	28	12,02%	27	1
9	„Helyi foglalkoztatási partnerség kialakítása az Orosházi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00007	195	46	23,59%	42	1
10	„Helyi foglalkoztatási együttműködés kialakítása a Mezőkovácsházi járásban”	TOP-5.1.2-15-BS1-2016-00008	259	37	14,29%	36	1
		összesen		1181		906	32

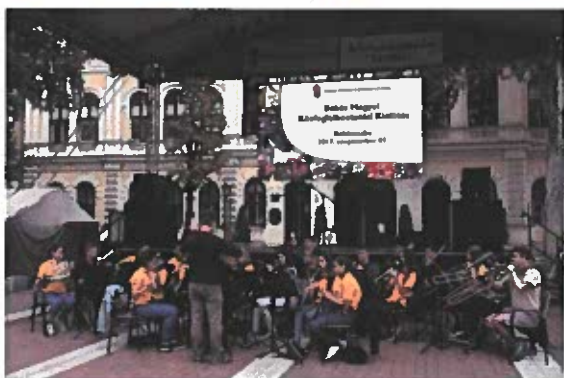
5 Események és rendezvények

A Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya a törvényben meghatározott és a projektek keretében vállalt feladatainak teljesítése mellett aktív szerepet vállal olyan szakmai események és rendezvények megszervezésében is, melyek az alapcélként meghatározott tevékenységek sikeres és magasabb minőségben történő megvalósításához járulnak hozzá.

5.1 Közfoglalkoztatási Kiállítás

2017. szeptember 7-én - immár hagyománynak tekinthetően - újra megrendezésre került Békéscsabán a Közfoglalkoztatási Kiállítás, ahol Békés megye **59 kiállító települése** mutatta be az értékteremtő közfoglalkoztatási programjaival elért eredményeit. A rendezvénnel elsődleges célunk, hogy lehetőséget biztosítsunk a közfoglalkoztatási programban részt vevő Békés megyei települési önkormányzatok számára a járási startmunka mintaprogramok keretében előállított termékeik és eredményeik bemutatására. A kiállítás ugyanakkor annak a lehetőségét is megteremti, hogy a jelenleg közfoglalkoztatásban munkát vállalók sikeresen átlépjenek az elsődleges munkaerőpiac által kínált állásokba.

A legközelebbi ilyen esemény változatlan helyszínen **2018. szeptember 5-én** kerül megrendezésre, 60 önkormányzat bemutatkozásával.

5.2 Pályaválasztási Vásár

Évente megrendezésre kerül a pályaválasztás előtt álló fiatalok és pályamódosítással érintett felnőttek részére a nagyszabású Pályaválasztási Vásár. Az elmúlt évben 2017. november 8-9. között Békéscsabán a CsabaPark adott otthont a rendezvénynek.

A pályaválasztás elősegítése mellett a rendezvény kiemelt célja továbbra is a hiányszakmák bemutatása és vonzóvá tétele, a fiatalok hiány-szakképesítések választására történő ösztönzése. A kétnapos megyei rendezvényen 34 középfokú oktatási intézmény, 7 felsőoktatási intézmény, 5 felnőttképzési intézmény, 8 egyesület és szakmai támogató szervezet, 4 kamara és 6 közigazgatási szerv mellett 46 munkáltató is képviselte magát, többek között olyanok, akik gyakorlati képzőhelyként vesznek részt a megyei szakképzés rendszerében. Összesen 110 kiállító mutatkozott be a rendezvényen.

A két nap alatt összesen 3500 általános iskolás fiatal Pályaválasztási Vásárra történő eljutását tettük lehetővé, közülük 1800 gyereket, 9 szakirányban tárlatvezetés keretében ismertettünk meg a kiválasztott irányban oktatást nyújtó középiskolákkal, és a tanulmányok befejezését követően ugyanilyen szakterületen elhelyezkedést biztosító megyei munkáltatókkal. A rendezvény napján a jelenleg középiskolás éveiket töltők köréből közel 900 látogatónk volt.

Az általános iskolások számára „Kis Mester” játék keretében a szakmák kipróbálását pecsétekkel jutalmaztuk, melyek összegyűjtésével ajándéksorsoláson lehetett részt venni. Ebben a játékban közel 1000 fő vett részt.

A pályát választó fiatalok mellett a szülők, tanárok és pályaválasztási szakemberek számára is kínáltunk programot. A vásári forgatag és a szakmák kipróbálásán túl rövidebb és hosszabb szakmai előadások is színesítették a helyszínen elérhető szolgáltatások körét. Összesen 19 rövidebb előadás un. „villámspot” és egy hosszabb, szakembereknek szóló kurzus adott újabb adalékot a témához, melyeken összességében 500 fő vett részt.

A Pályaválasztási Vásárhoz kapcsolódóan 1500 fiatal számára tettük lehetővé, hogy a megyében működő cégeknél üzemplátogatások keretében ismerjenek meg konkrét foglalkozásokat, munkavégzési folyamatokat és munkakörülményeket.

Az idén a Pályaválasztási Vásár ugyanezen a helyszínen **2018. november 14-15-én** kerül megrendezésre.

